

ZDRAVILA s psihoaktivnim učinkom

KAKO ZDRAVILA VPLIVAJO NA UPRAVLJANJE VOZIL IN STROJEV?

Za nemoteno izvajanje vsakodnevnih opravil, tako doma, kot tudi na delovnem mestu, še posebej pa za upravljanje vozil in strojev, morajo biti naše duševne in telesne sposobnosti ustrezne. Jemanje nekaterih zdravil jih lahko zmanjša. Zdravila povzročajo še druge neželene učinke, ki imajo za posledico bistveno zmanjšano varnost v prometu ali varnosti na delovnem mestu – pri delu s stroji in napravami. Tudi pri opravljanju drugih del ali pri športnih dejavnostih moramo upoštevati morebitne neželene učinke zdravil.

Najpogostejši neželeni učinki zdravil, ki vplivajo na sposobnost upravljanja vozil in delo s stroji so zmanjšana **pozornost, zaspanost, slabši odziv in nadzor dogajanja, vrtoglavica, motnje vida in sluha, slabost, nenadna agresivnost.**

Ti učinki se pri posamezniku izražajo z različno intenzivnostjo in v različnih oblikah, kar je odvisno od starosti uživalca zdravila, spola, telesne zgradbe, telesne teže, bolezenskega stanja, sočasnega jemanja drugih zdravil ali pitja alkohola.

KJE DOBIMO PODATKE O VPLIVU ZDRAVILA NA PSIHOFIZIČNE SPOSOBNOSTI?

Na zunanji ovojnini zdravila (škatlici) je narisana rdeč trikotnik, ki je pobarvan v celoti ali pa je samo rdeče obrobljen (zato ta zdravila tudi imenujemo **trigoniki**):

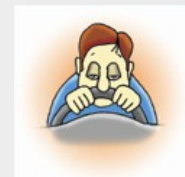
▲ ...upravljanje z vozili in delo s stroji je **povsem prepovedano!**

△ ...upravljanje z vozili in delo s stroji je **relativno prepovedano!**

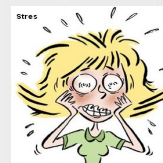
KATERA ZDRAVILA VPLIVAJO NA SPOSOBNOST UPRAVLJANJA VOZIL IN STROJEV?

- Zdravila za zdravljenje bolečine (predvsem močni analgetiki in kombinirani analgetiki s kofeinom),
- zdravila za zdravljenje nespečnosti (uspavala in pomirjevala),
- zdravila za zdravljenje duševnih motenj, kot so depresija, shizofrenija, tesnoba...,
- zdravila za zdravljenje epilepsije,
- zdravila za zdravljenje zasvojenosti,
- zdravila za zdravljenje migrenskih glavobolov,
- zdravila za zdravljenje suhega, dražečega kašlja (antitusiki),
- zdravila proti slabosti in potovalni slabosti,
- zdravila proti močni mišični napetosti (mišični relaksansi z osrednjim delovanjem),
- zdravila, ki delujejo spodbujevalno na osrednje živčevje (npr. kofein, efedrin, zaviralci apetita ipd.),
- nekatera zdravila z delovanjem na osrednje živčevje (za zdravljenje demence, Parkinsonove bolezni, vrtoglavice).

KATERA ZDRAVILA LAHKO VPLIVAJO NA UPRAVLJANJE VOZIL IN STROJEV?

- Zdravila za znižanje povišanega krvnega tlaka (antihipertenzivi),
- zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni (nevarnost nenadnega padca krvnega sladkorja),
- nekatera zdravila za zdravljenje oči (pri povišanem očesnem tlaku),
- nekatera zdravila proti alergijam,
- nekatera zdravila za zdravljenje peptične razjede,
- nekateri antibiotiki (npr. ciprofloksacin lahko povzroči zaspanost).

POMEMBNO JE VEDETI !!!

-Nekatera zdravila, ki so v lekarni dosegljiva brez recepta, tudi lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti (npr. zdravila proti potovalni bolezni, za zdravljenje suhega kašlja, protibolečinska s kofeinom, za zdravljenje alergije, zdravila z zdravilnimi zelišči ali njihovimi izvlečki za pomirjanje)!,
-Preden boste začeli jemati novo zdravilo, vselej povprašajte zdravnika ali farmacevta v lekarni, če in kako zdravilo vpliva na sposobnost upravljanja vozil in strojev!,
-Delavec ne sme delati pod vplivom zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti, na tistih delovnih mestih na katerih je zaradi večje nevarnosti za nezgode tako določeno z izjavo o varnosti z oceno tveganja. V primeru, da ta zdravila jemljemo, moramo o tem obvezno obvestiti delodajalca z namenom pravočasne začasne preместitve na ustrežnejše delovno mesto!